

8 december 2012

FASO-Nieuwsbrief – 2012 nummer 7

Beste lezer,

Gaat u er maar even voor zitten!

Deze 40^e editie van de FASO-Nieuwsbrief staat bol van het nieuws uit alle hoeken van de amateursymfonie- en strijkorkesten. Zo stelt het symfonieorkest Scaramouche, uit het Groningse Eelde, zich in onze rubriek 'Wie wij zijn?' aan u voor. U leest over de 'Dardanus'-suites van Rameau, een zelden gespeeld werk uit de FASO-bibliotheek. Een werk dat voor amateurorkesten een mooie uitdaging is. In deze nieuwsbrief weer veel aandacht voor de jeugd, mede in het kader van het FASO-Jeugdbeleid. Verder feliciteren we een jeugdig FASO-lid, het Haarlems Amateur Symfonie Orkest, dat onlangs zijn 80-jarig jubileum vierde.

Kortom volop nieuws. En mocht u geïnteresseerd zijn in het snelle nieuws: in de [FASO- concertagenda](#) vindt u nu een mogelijkheid om concertaankondigingen van FASO-lidorkesten via Twitter-berichten te verspreiden. Vergeet u niet om uw orkest [hier](#) aan te melden voor onze Twitterlijst? Daarmee komen uw Twitter-berichten o.a. op de startpagina van de [FASO-website](#).

Tot besluit wenst de redactie u alvast een mooie kerst toe!

Redactie FASO-Nieuwsbrief
(Piet Boekhoudt, Jet Katgert en Wil Senden)

P.S. Leest u de nieuwsbrief liever op papier, dan kunt u de [nieuwsbrief in pdf-formaat](#) printen. Verder kunt u vorige edities van de nieuwsbrief lezen in het [nieuwsarchief](#).

Wie wij zijn?

Symfonieorkest Scaramouche Eelde

Symfonieorkest Scaramouche telt ruim 30 enthousiaste leden die uit de provincies Groningen, Drenthe en Friesland komen. Van september tot midden april wordt er elke dinsdagavond in De Essen in Peize gerepeteerd, momenteel weer onder deskundige leiding van Tjalling Wijnstra, die dirigent was van 1991 – 2005 en sinds dit jaar weer de regie over het orkest voert. Scaramouche is voor mensen die veel plezier beleven aan het musiceren met anderen.

Scaramouche werd in 1967 opgericht door de Commissie Avondmuziek in Eelde, onder de naam “Eigen Ensemble”. Het ensemble had toen nog niet de structuur van een symfonieorkest, maar dat veranderde allengs. Via Kamerorkest Scaramouche Eelde zijn we uitgegroeid tot het huidige (sinds 2002) Symfonieorkest Scaramouche. In 2012 bestaan we dus 45 jaar!

Het orkest bestaat uit strijkers en houtblazers, en een hoornist. Lang hadden we ook enkele vaste koperblazers. Het repertoire van de laatste jaren vraagt vaak ook om trombones, tuba's, pauken, slagwerk en een harp. Hiervoor kan een beroep gedaan worden op een redelijk vaste groep invallers.

Concerten worden doorgaans in de maand april in het noorden van Drenthe en in stad en provincie Groningen gehouden.

Bij de oprichting lag het accent van de repertoirekeuze vooral op de barok, aangevuld met eenvoudige klassieke en twintigste-eeuwse composities. Later verschenen symfonieën en concerten van Haydn, Mozart en Schubert op de lessenaar. Als de rol van de strijkers in het repertoire te groot dreigde te worden, werd dit gecompenseerd door stukken alleen voor blazers (Dvorák, Gounod, Arnold). Toen het orkest verder groeide verschenen Berlioz, Brahms, Dvorák, Puccini, Poulenc en Prokofiev op het programma. Enkele hoogtepunten waren: Balletsuite, Strategier (1978); *Pianoconcert KV 491*, Mozart (1981); *Scaramouche*, Milhaud (2002); *Gloria*, Poulenc (2004) en *Messa di Gloria*, Puccini (2011). Onder leiding van Arjen Wassink (2005-2012) traden we ook weer met jonge solisten op. Ook voerden we muziek van “eigen bodem” uit: van orkestlid Jacqueline Reisel o.a. *Reisels Nigoen*; van Arjen Wassink *Fuga voor strijkers* (2011) en van Tjalling Wijnstra zijn *Rilke Lieder* (zie ook hieronder). In 2011 speelden we van Arnold Veeman *Le Désir de Collioure* (wereldpremière), dat speciaal voor Scaramouche werd gecomponeerd.

Momenteel bereiden we ons voor op de concerten van april 2013. Ook deze keer wordt er (net zoals met *Messa di Gloria*) weer samengewerkt met ons projectkoor en de mezzosopraan Anette Cuperus zal als soliste optreden. Op het programma staan werken van Verdi (*Ouverture La Forza del Destino* en koren uit *Nabucco* en *Macbeth*), de *Rilke Lieder* van Wijnstra voor mezzosopraan, koor en orkest en van Moessorgski delen uit *Lieder en Dansen van de Dood* voor mezzosopraan en orkest. Van Richard Strauss *Serenade in Es op. 7* voor 13 blazers. En het *Nachtlied* van Schumann, voor koor en orkest.

Scaramouche heeft nog steeds ruimte voor nieuwe muzikanten, met name violen. Mocht je geïnteresseerd zijn lees dan verder op onze website: www.symfonieorkest-scaramouche.nl

Er heerst een prettige en ontspannen sfeer in het orkest. Meestal in februari houden we een repetitieweekend, in het kerkje in Fransum op het Groningse platteland. Daar maken we dankbaar gebruik van een goede akoestiek, ter voorbereiding op de concerten. Verdere gezellige hoogtepunten zijn onze Nieuwjaarsreceptie, de after-party na het laatste concert van het seizoen en de kamermuziekmiddag in het naseizoen. Scaramouche kan terugzien op 45 jaar musiceerplezier. Het orkest begint met frisse moed aan de volgende etappe: op naar het 50-jarig jubileum!

(bijdrage van Symfonieorkest Scaramouche)

De recensie

Rameau – twee suites ‘Dardanus’

In deze recensie bespreken we twee werken: twee suites uit ‘Dardanus’ van Jean-Philippe Rameau (1683-1764). Of, zoals het op het titelbladen staat: ‘Airs de ballet, 1e suite’ en ‘2e suite’.

De bezetting is:

- Fluit
- Hobo
- Fagot
- 1e en 2e viool
- Altviool
- Cello en contrabas

Bij de 1e suite is er een onderscheid tussen 1e en 2e hobo.

Dardanus is een opera – officieel een *tragédie lyrique* - met een proloog en vijf aktes. Charles-Antoine Le Clerc de La Bruère schreef het libretto in 1739. Uit dat jaar stamt ook de eerste toonzetting van Rameau. In 1744 reviseerde hij het stuk en in 1760 volgde zelfs een 3e versie. De laatste drie aktes kregen een geheel nieuw plot; de eerste versie werd namelijk slechts een matig succes, omdat veel mensen het verhaal belachelijk, ingewikkeld en onsamenvattend vonden. Verder kwamen er volgens critici te veel onnodige bovennatuurlijke verschijnselen in voor, zoals een magiër en een zeemonster. Vooral dat monster werd niet gewaardeerd. In Frankrijk heerste de conventie dat die alleen met een bepaald doel ten tonele gevoerd mochten worden, en in dit werk gebeurde dat te vaak zonder doel.

Plot

Het plot van de opera is losjes gebaseerd op het verhaal over Dardanus uit de Griekse mythologie.

Dardanus was de zoon van Zeus en Elektra, en stichtte het koninklijk huis van Troje. Een Frygische koning hielp hem daarbij, waarna Dardanus diens dochter trouwde. La Bruère heeft hier nog een voorgeschiedenis aan toegevoegd, waarin Dardanus oorlog voert met die koning.

De 2 suites

Een suite van een opera is meestal een soort samenvatting van de populairste of mooiste instrumentale stukken uit die opera. Rameau was de eerste die ze van zijn opera's maakte. Hij publiceerde in 1735 een suite van ‘Les Indes Galantes’ en had toen al door dat het publiek vooral de balletmuziek mooi vond.

De suites die FASO uitleent, zijn revisies van Vincent d'Indy (1851-1931),

in Amerika uitgegeven door Edwin F. Kalmus & Co. Zelfs Camille Saint-Saëns was erbij betrokken, want de publicatie is gemaakt onder zijn leiding.

Wanneer en door wie deze suites zijn samengesteld dan wel uitgegeven, vermeldt de uitgave niet. Er bestaan veel verschillende suites van 'Dardanus', zoals je alleen al op YouTube kan zien en horen. Deze bestaan uit de volgende delen:

- 1e suite
 - [Entrée](#) (majestueusement) → YouTube-fragment vanaf 04'55
 - [Tambourin \(vif\) – Trio \(2e tambourin\) – Tambourin](#) (reprise) → tot 02'28 van dit YouTube-voorbeeld
 - [Air grave](#) (lentement) → YouTube: ca. 01'14-03'50
 - [Air vif](#) (assez vif) → Spotify → zoek naar 'Suite from Dardanus: Air - Vivement' gespeeld door 'Philharmonia Baroque Orchestra' o.l.v. Nicholas McGegan
 - [Rondeau gai](#) (gaiement) → YouTube: 05'08-07'02
- 2e suite
 - [Entrée](#) (gracieusement et un peu gai) → YouTube-fragment
 - [Rondeau du Sommeil](#) (modéré) → YouTube-voorbeeld: tot 03'30 instrumentale versie, daarna zetten zangers in
 - [Gavotte I-I-I](#) (gracieuse (modéré) → Spotify → zoek naar 'Suite from Dardanus: Gavotte gracieuse/Gavotte en Rondeau' gespeeld door 'Philharmonia Baroque Orchestra' o.l.v. Nicholas McGegan
 - [Rigaudon](#) (assez modéré) met een 'petite reprise' en een 'trio' → in dit YouTube-fragment vallen na de eerste 16 maten de bassen in. Die partij staat echter niet in de FASO-partituur. Daarin zijn de altviolen de laagste strijkers.

Het is niet duidelijk op welke versie de suites gebaseerd zijn, maar mogelijk is de tweede gebaseerd op een vroege versie van Rameaus opera. Het tweede deel, 'Rondeau du Sommeil', is namelijk in een latere versie opgeofferd ten gunste van het plot.

Wat wel duidelijk is, is dat componist en leraar D'Indy zelf toevoegingen heeft gedaan – dat deden veel 19e-eeuwse musici die oude muziek speelden of uitgaven. Rameau schreef geen dynamiek-, articulatie- of tempoaanwijzingen in zijn partituren zoals 'Très retenu' aan het einde van een deel. Verder kan je ook niet zien wat origineel is en wat van de reviseur. Het is dus de vraag of het een goed idee is om je uitvoering te baseren op deze uitgave. Zeker in een tijd waarin je wordt geacht historisch geïnformeerd te musiceren, of je nu amateur of professioneel musicus bent. Beter is het om een partituur te lenen van een uitgever die bekend staat om zijn musicologisch verantwoorde edities, vaak ook nog voorzien van een voorwoord waarin de muziekredacteur uitlegt welke afwegingen hij tegenkwam.

Is het speelbaar?

Laten we per suite bekijken of de muziek speelbaar is voor amateurs.

In de **1^e suite** komen we de eerste moeilijkheid tegen in het 2e deel (Tambourin, vif). De solofagottist moet snelle trillers kunnen spelen. Verder klinkt het moeilijker dan het is: de snelle loopjes zijn meestal toonladders, da's goed te doen. Ook de laatste delen zijn goed te spelen.

Het tweede deel, 'Aire grave', is daarentegen écht moeilijker. Het is dan wel langzaam, maar bevat veel snelle loopjes (triolen, kwartolen, kwintolen, sextolen, octimolen met 8 noten en novemolen met 9 nootjes) om grote intervallen te overbruggen. Het is ten eerste lastig om in dit deel goed te tellen, en ten tweede om die loopjes met meerdere

instrumentgroepen tegelijk te spelen. Het komt er hier op aan om niet te hard te tellen en vooral een goed gevoel te krijgen voor de timing van die riedeltjes: plak ze zo dicht mogelijk tegen de volgende kwartnoot aan (want meestal volgt er een kwartnoot op) en speel ze zo snel mogelijk. En redelijk zacht, dan krijg je die loopjes makkelijker samen. Door dit in je gevoel te slijpen, krijg je een ontspannen orkestgeluid dat dit moeilijk genoteerde deel speelt op een vrije manier. En dat past precies bij het grillige karakter van dit stuk. Je moet er te allen tijden voor zorgen dat het niet overkomt alsof je moeilijk zit te tellen.

In het 1^e deel van de **2^e suite** nemen verschillende instrumenten het thema van elkaar over, terwijl de rest andere noten speelt. Het is belangrijk dat je hier je collega's de ruimte geeft om te klinken als ze het thema hebben. Maar qua noten is het geen moeilijk deel.

In het 2^e deel komen ook geen moeilijke noten voor, maar is het wel belangrijk dat je een slaperige sfeer creëert. Let wel: dat is iets anders dan saai! Als muzikant moet je juist enorm actief en alert zijn om dit te bereiken. Je toehoorders zullen dan op het puntje van hun stoel zitten en geen moment willen indommelen. Het is namelijk een heel spannend deeltje. Verder is deze suite prima te doen. En als je *inégale* kunt spelen in bijvoorbeeld het laatste deel, is dat een mooie toevoeging.

Al met al twee suites met afwisselende delen, bijna karakterstukjes. De grootste uitdaging ligt niet in de technische speelbaarheid, maar in de muzikaliteit van de uitvoering.

Conclusie

Rameau is fantastisch! Niet alleen om naar te luisteren, maar ook om te spelen. Daarom zou ik zeggen: leen die partituur en ik wens je veel speelplezier. De muziek is goed te doen voor een gevorderd orkest met stijlgevoel. Het zou best kunnen dat de samensteller van deze suites dat voor amateurs gedaan heeft. Want veel suites die je op internet kan beluisteren, bevatten wel degelijk technisch moeilijke delen. Dat valt hier reuze mee, het lastigst voor leden van een (toch meestal groot) symfonieorkest is licht en historisch geïnformeerd spelen; het is wel muziek die om transparantie vraagt. Maar kan jouw orkest dat, aarzel dan niet en zet Rameau op het programma.

Een belangrijke kanttekening is wel dat deze uitgave een historisch geïnformeerde uitvoering in de weg staat. Het lijkt of sommige partijen missen en andere zijn toegevoegd en er staat te veel bijgeschreven aan dynamiek en articulatie. Wil je deze muziek spelen, dan kan je wellicht beter overwegen om naar een betrouwbare uitgave te zoeken.

Recensent: Hieke van Hoogdalem

Hieke van Hoogdalem is musicoloog en redacteur. Ze is redactielid van Akkoord Magazine en schrijft daarnaast voor onder meer de Concertzender, waarvoor ze ook radioprogramma's maakt.

Richtlijnen voor strijkers gepresenteerd. Het was een afwisselende dag met zowel een drietal presentaties als twee live demonstraties van de inhoud van deze richtlijnen aan het geïnteresseerde publiek.

De Richtlijnen voor strijkers die door Kunstfactor met een brede expertgroep uit de strijkerswereld en in intensieve samenwerking met en ondersteuning van de FASO zijn ontwikkeld, zijn inmiddels op zowel de website van Kunstfactor als van de FASO beschikbaar. Klik [hier](#) om de *Richtlijnen voor strijkers* te downloaden.

Voor meer informatie: ✉ wilmavdheide@tele2.nl

Brabantse Strijkersdag – 24 maart 2013

Spelen op je eigen topniveau

De Brabantse Strijkersdag voor jeugdige strijkers begint inmiddels een traditie te worden en breidt zich ieder jaar verder uit. Behalve het CKE (Centrum voor Kunst Educatie) en Het Brabants Orkest doet nu ook Art4U mee. De eindpresentatie vindt weer plaats in de concertzaal van het CKE Eindhoven. De bedoeling is een dag lang te repeteren in een orkest op eigen niveau, onder leiding van top musici van Het Brabants Orkest en docenten van het CKE en Art4U. Als voorbereiding op de Strijkersdag is er op zaterdag 23 februari een extra oefenmiddag om kennis te maken met de muziek en met elkaar. Extra attractie voor alle deelnemers is het bijwonen van de repetitie van Het Brabants Orkest op 9 maart van 9:45 tot 11:15 onder leiding van dirigent Jan Willem de Vriend in het Muziekgebouw te Eindhoven. Een uitgelezen kans om een professioneel orkest te zien en te horen spelen!

Er zijn drie groepen spelers:

1. Een groep voor de allerjongste strijkers
2. Een groep voor strijkers met A/B niveau
3. Een groep voor strijkers met C/D niveau

Voor de groep met C/D niveau zoeken we verder gevorderde strijkers. Een uniek kans voor ambitieuze jongeren om in dit orkest samen te spelen met musici van Het Brabants Orkest! De partijen voor niveau A/B en C/D zijn al in te zien via www.acoweb.nl/strijkersdagen/, waardoor goed overleg met de docent over het niveau mogelijk is. Voor alle groepen geldt uiteraard weer een gedegen voorbereiding - zowel thuis als op les - zodat er optimaal aandacht besteed kan worden aan de kunst van het samenspelen.

Opgeven kan tot 1 februari via www.cke.nl en onder het kopje 'agenda' is het inschrijfformulier te vinden. Kosten € 25,- (incl. lunch op 24 maart). Pas als de betaling is ontvangen is de inschrijving definitief. Na de sluitingsdatum van 1 februari volgt de exacte beschrijving van de dag. CKE muziekschool maakt dan een indeling van de orkesten.

Zie ook de flyer op de [FASO-website](#).

Aanwinsten FASO-bibliotheek

PEP-pakketten en Orchestra Expressions

Met de ontwikkeling van de Richtlijnen voor strijkers werden ook twee methoden aan de FASO-bibliotheek geschonken die op verschillende wijze een bijdrage kunnen leveren aan muziekeducatie.

PEP-pakket

Het PEP-Pakket (Promotie- en Educatie Pakket) voor het basisonderwijs over blaasmuziek en slagwerk dat door Kunstfactor werd ontwikkeld (www.windkracht6.com) is al een aantal jaren geleden uitgebreid met informatie over (spelen in) een symfonie-, strijk-, en accordeonorkest. Inmiddels is er ook een digitale versie beschikbaar.

Het PEP-pakket is vooral voor orkesten bedoeld die op basaal niveau willen samenwerken met basisscholen en biedt mooi materiaal om kinderen te interesseren voor muziek.

Omdat Kunstfactor ophoudt te bestaan zijn de resterende PEP-pakketten beschikbaar gesteld voor geïnteresseerde FASO-leden.

Te bestellen via: ✉ wilmavdheide@tele2.nl

Een aantal PEP-pakketten blijft ook via de FASO-bibliotheek te leen.

Orchestra Expressions

Orchestra Expressions is een zeer lijvige methode over onderwijs aan strijkers. Met een complete samenspelmethode en met docentenboek. Ook Orchestra Expressions is via de FASO-bibliotheek te leen.

FSO zoekt jong solistisch talent

Concours voor jonge muzikanten

Op 2 februari 2013 organiseert het Flevolands Symfonie Orkest een concours voor jonge musici uit de provincie en directe omgeving. Het orkest is op zoek naar jonge mensen in de leeftijdscategorieën 9 t/m 12 jaar en 13 t/m 17 jaar. Per categorie zullen twee winnaars gekozen worden die worden uitgenodigd om tijdens een concert samen met het orkest te spelen.

Het concours, waar een deskundige jury aan meewerkt, zal plaatsvinden in de Novonzaal van de Meerpaal in Dronten. Het winnaarsconcert zal gehouden worden op 8 juni 2013 in de Grote Zaal van de Meerpaal. De organisatie streeft naar maximaal 20 deelnemers aan het concours. Er zijn momenteel nog enkele plaatsen beschikbaar.

Dit project wordt door de FASO ondersteund in het kader van het landelijke Jeugdbeleid.

Meer informatie kunt u vinden op www.flevolandssymfonieorkest.nl.

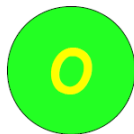

CONCOURS
georganiseerd
door het
Flevolands
Symfonie Orkest

voor wie?
jonge spelers die van
klassieke muziek
houden en die tussen
9-12 en 13-17
jaar oud zijn

waar en wanneer?
op 2 februari 2013
in de Meerpaal
te Dronten
meer info:
www.flevolandssymfonieorkest.nl

mede mogelijk gemaakt door:
CENTRIC

Jeugd Strijkorkest Toonkunst Bussum

Eerste openbare presentatie

In 2008 besloot Toonkunst Bussum (TKB) om i.s.m. De Gooische Muziekschool (DGM) een Kinderconcert te organiseren. Dit bleek, achteraf gezien, een schot in de roos en tevens het begin van het jeugdbeleid binnen de vereniging. In de jaren 2008 en 2009 ontstond er een intensievere samenwerking tussen de vereniging en De Gooische Muziekschool, hetgeen resulteerde in gezamenlijke repetities van de leden van het Scala Symfonie Orkest, het jeugdorkest van DGM, en de strijkers van TKB en een gezamenlijk concert met de muziekschool van Zeewolde.

De echte doorbraak kwam echter vooral door de FASO-projecten in het kader van het FASO-Jeugdbeleid zoals het Noord-Hollands Strijkersfestival voor jeugd en volwassenen in 2010 en het FASO-meetspeelproject voor jeugd en volwassenen met de *Orgelsymfonie* van Saint-Saëns in oktober 2011.

Het format voor het starten van een jeugdorkest zoals dat in 2011 werd uitgetest in de beide FASO jeugdstrijkorkestprojecten in het MCO in Hilversum bleek een zeer bruikbaar concept en vormde de basis voor de opzet van het nieuwe Jeugd Strijkorkest.

Het Toonkunst Jeugd Strijkorkest startte in september met dertien strijkers van 7-14 jaar, ondersteund door een aantal volwassen ondersteuners uit het Toonkunst orkest. Na zeven repetities volgde de slotpresentatie o.l.v. dirigent Marion Bluthard op de laatste repetitieavond in de Lutherse Kerk in Bussum. Op het programma stonden onder meer *Fiddler's Hymn* (Justin Welch), enkele deeltjes uit *Indian Chants* (arr. G.A. Speckert) en enkele deeltjes uit *Dansen en Lieder uit Moravië* (Nico Brandon). Het publiek in de bomvolle Lutherse Kerk in Bussum was dolenthousiast over de prestaties. Stralende kinderen en enthousiaste ouders en docenten na afloop. Het is wel hard werken in zeven repetities van 1¼ uur en het blijft zoeken naar lekker speelbare en goed in het gehoor liggende muziek (de muziek van Nico Brandon en Hans Scheepers zijn hier goede voorbeelden van). Maar dirigent Marion Bluthard gaf een overtuigende presentatie van het resultaat.

In het voorjaar start het tweede project. We nodigen graag jonge strijkers die al van een mol t/m drie kruizen kunnen spelen en graag orkestervaring willen opdoen uit zich aan te melden. De data zijn: 6, 13, 20, 27 maart; 3, 10, 17 april met een slotconcertje op 17 april. Kosten € 35. Meer informatie is te vinden op www.toonkunstbussum.nl (onder jeugdbeleid).

Cursussen Huismuziek

Programma voorjaar 2013

Huismuziek organiseert onder andere cursussen voor strijkers en blazers i uitenlopende bezettingen. Een greep uit het ruime aanbod:

- *Hongaarse en Slavische dansen van Brahms, Grieg en Dvorák voor blazers*. Voor: fluitisten, hoboïsten, klarinetten en fagottisten. Brahms, Dvorák en Grieg schreven elk een serie dansen die tot het hoogtepunt van de romantische entertainmentmuziek behoren. In de Hongaarse dansen van Brahms viert volkse Balkanklanken hoogtij. De heerlijke Slavische dansen van Dvorák zijn klassieker, maar de volkse tint is nog steeds hoorbaar. In de Noorse dansen van Grieg

hoor je het Noorse landschap, pure poëzie! Deze drie danscycli zijn bekend als quatermainversie en in georkestreerde versie. Voor dit weekend is gekozen voor een meer intieme (maar niet minder explosieve) bezetting in een bewerking van Reinout Godschalk. Klik [hier](#) voor inschrijven en meer informatie.

Docenten: Reinout Godschalk (dirigent) en Rob van Heck (pianist)
Data: 2-3 februari 2013; zonder overnachting!

- *Mendelssohn en Vaughan Williams voor strijkorkest*. Ralph Vaughan Williams (1872-1958) kende zijn klassieken. Hij haalde veel inspiratie uit de traditionele Engelse volksmuziek, maar verwees ook regelmatig naar een belangrijke periode uit de klassieke muziek geschiedenis van Engeland: de renaissance. Zijn *Tallis Fantasia* (1910), oftewel de Tallis Variaties, ontleent een thema aan een psaltermelodie van Thomas Tallis uit 1567. Het resulteerde in een stuk voor strijkorkest van ongeveer vijftien minuten, waarin de originele melodie drie keer in z'n geheel voorkomt. Mendelssohn schreef als tiener twaalf strijkersymfonieën. De stukken zaten jarenlang in de vergeethoek, maar worden nu af en toe weer uitgevoerd. Wij spelen no. 7 in d klein. Dit stuk is puur Mendelssohn, een voorproefje op zijn bekende octet, dat hij op de rijpe leeftijd van zeventien schreef. Klik [hier](#) voor inschrijven en meer informatie.

Docent: Melvin Margolis

Data: 9-10 maart 2013

- *Petite Suite van Debussy voor blazersensemble* (voor fluiten, hobo's, klarinetten, fagotten en hoorns). Claude Debussy schreef zijn *Petite Suite* (1888-1889) voor twee piano's. De eerste uitvoering vond plaats op 2 februari 1889, waarbij Debussy zelf achter het klavier zat, samen met pianist/publicist Jacques Durand. Het is een eenvoudig lyrisch stuk – in tegenstelling tot Debussy's latere werk. Het gerucht gaat dat de componist het op verzoek van Durand schreef, om de amateurmusici uit die tijd tegemoet te komen. F. Winterbottom bewerkte het prachtige stuk voor blazersensemble en daarvoor zijn we hem erg dankbaar. Klik [hier](#) voor inschrijven en meer informatie.

Docent: Hans Vos

Data: 9-10 maart 2013

Meer cursussen kunt u vinden op www.huismuziek.nl.

Haarlems Amateur Symfonie Orkest

80-jarige jubilaris pakt groots uit!

“Het Haarlems Amateur Symfonie Orkest pakt groots uit in de Philharmonie van Haarlem.” Deze woorden stonden als kop boven de recensie van het Haarlems Dagblad. Het 80-jarig jubileum van het HASO is 18 november j.l. op grootse wijze in de Philharmonie van Haarlem gevierd. Het thema was: "Van Mozart tot Musical" en de presentatie was in handen van Dieuwertje Blok. Het HASO had o.a. alle 80-jarige Haarlemmers uitgenodigd om het concert bij te wonen, maar ook om mee te komen musiceren. Zo ontstond er een enthousiast 80-jarigen koor. En wat hebben ze genoten. Het feit dat ze er nog helemaal bij horen, heeft de 80-jarigen heel veel goed gedaan. Ook zaten er veel 80-jarigen in de zaal, allen herkenbaar aan hun feestelijke corsage.

Verdere medewerking werd verleend door het mandolineorkest "Entre Nous" uit Hoorn, het gemengde koor "Het Weiland Ensemble", het mannenkoor "Flowerdale Boys Choir" en het theaterkoor "Blue Moon". Het HASO heeft tevens aan zangstudenten en gevorderde amateur zangers een kans geboden om tijdens het jubileumconcert te mogen soleren.

Dirigent Annelies Smit en sopraan Charlotte Riedijk hebben een bijzonder project opgestart "De Stem van Haarlem" (een zangconcours). Zo konden de 13 overgebleven beste solisten, het publiek trakteren op aria's uit Mozarts opera's *Don Giovanni* en *Die Zauberflöte* en liedjes uit verschillende musicals. Het orkest, alle gastspelers, het mandolineorkest, de 80-jarigen, alle koren en alle solisten, hebben een geweldige prestatie neergezet.

Het publiek in de overvolle zaal was laaiend enthousiast en kreeg tevens de gelegenheid om na afloop van het concert kenbaar te maken welke solist de publieksprijs verdiende. Natascha Klobedanz, soliste van diverse musicalnummers tijdens dit concert, heeft deze prijs veroverd. Het 80-jarige HASO heeft een enorme prestatie geleverd en kan terug kijken op een groots en geslaagd muzikaal feest.

Bijdrage namens de jubileumcommissie van Marieke Hoekema-Wijnbeek (secre.HASO).

Hedendaagse muziek in de Ardèche

Muziekweek van 28 juli tot 3 augustus 2013

Op zaterdag 30 juni 2012 vond in theater Heerlen de Limburgse Componistendag plaats. De zaterdag daaraan voorafgaand was er een Samenspeldag waar werken gerepeteerd werden die tijdens de Limburgse componistendag werden uitgevoerd. Er werd gewerkt aan composities in een open instrumentatie, hetgeen betekent dat uitvoering door een grote verscheidenheid aan instrumenten mogelijk is. Componistendag en Samenspeldagen waren een groot succes met veel bezoekers en deelnemers.

Twee van de tijdens de Samenspeldagen actieve dirigenten, Txemie Etxebarria en Arno Dieteren zullen samen met klarinettiste Paulien Dieteren in de zomer van 2013 de muzikale leiding hebben van een werkweek hedendaagse muziek in de Ardèche, Zuid Frankrijk. Er zal een week lang intensief gewerkt worden aan een repertoire dat uiteindelijk op een geschikte locatie voor publiek zal worden uitgevoerd. De composities zullen zoveel mogelijk in open instrumentatie zijn, ook zangers zijn van harte welkom. De organisatie is in handen van Atelier Camerig dat al sinds 1999 elke zomer werkweken keramiek, aquarel, zeefdruk en muziek aanbiedt op een eigen locatie nabij het gehucht Lafarre in de Noord Ardèche. Nabij gelegen grotere plaatsen zijn Lamastre, Le Cheylard en Annonay.

Txemie Etxebarria is een jonge Bask die op het conservatorium van Maastricht directielessen volgde, diverse ensembles dirigeert en daarnaast componeert. Componeren doet Arno Dieteren al jaren, hij en zijn vrouw Paulien werden landelijk bekend met hun Ensemble Contraint dat zich op hedendaagse muziek richtte. Beiden zijn docent op Muziekschool Schunck. Txemie Etxebarria zal dirigent zijn van het vervolg op de Samenspeldagen.

Bij de werkweek is plaats voor 16 muzikanten die nieuwsgierig zijn naar hedendaagse muziek in al zijn facetten waarbij ook gedacht kan worden aan improvisatie en theatrale aspecten.

De locatie, La Grand' Font, is een verbouwde voormalige boerderij gelegen op 700 meter hoogte in het dal van het riviertje de Doux. De week vindt plaats van 28 juli tot 3 augustus 2013.

Voor meer informatie zie de website van Jos Ehlen, www.josehlen.nl. U kunt zich per e-mail opgeven bij Jos Ehlen, josehlen@gmail.com, 043-4552327.

Tocatta en fuga van Bach

Bewerking voor fagotkwartet

Soms komen we filmpjes op YouTube tegen, die een groot publiek verdienen. In de vorige nieuwsbrieven wezen wij u op een uitvoering van de Tocatta en fuga van Bach voor glasharp, voor hoornsolo en voor trombonekwartet. Dit orgelwerk van Bach heeft reeds velen uitgedaagd tot grensverleggende bewerkingen, zoals voor fagotkwartet. Klik op de fagot hiernaast voor een mooie uitvoering.

FASO-concertagenda

Aankondigingen op de FASO-website

De redactie ontvangt regelmatig concertaankondigingen van orkesten. Gewone, maar vaak ook heel bijzondere concerten. Aankondigingen van deze concerten kunt u plaatsen op de FASO-website in de [FASO-concertagenda](#). FASO-orkesten kunnen, door gebruik te maken van hun FASO-inloggegevens, gemakkelijk hun eigen concerten aan de concertagenda toevoegen. Maak daar gebruik van: de concertagenda kan ook andere orkesten stimuleren tot het samenstellen van uitdagende programma's!

Zo kunt u er bijvoorbeeld aankondigingen vinden van de volgende bijzondere concerten:

- [Leiderdorps Kamerorkest](#) – Van Satyr tot Zeemeermin: Debussy - *Danse* (orch. Ravel), Moulijn - *Four Sea Poems*, Ravel - *Le Tombeau de Couperin*, Escher - *Aria van de kleine Zeemeermin*, Diepenbrock - *Marsyas* - *Suite de Concert*. Stephan Pas, dirigent en Marijke van Stralen, sopraan
9 december, Den Haag – Koninklijk Conservatorium, Juliana van Stolberglaan 1 – aanvang: 15:00u.
- [Het Utrechtsch Studenten](#) – Met zijn sprookjesachtige maar krijgsvachtige winterprogramma zal het oudste symfonieorkest van Nederland muziek van maar liefst twee Nederlandse componisten ten gehore brengen: *Symfonische proloog* van Henk Badings en het symfonisch gedicht *Elverhöi* van Johan Wagenaar. Het concert sluit af met de bloedmooie tragiek van Dmitri Sjostakovitsj' *Elfde symfonie*.
13 en 14 december, Utrecht, Geertekerk – aanvang: 20:15u.
23 december, Amsterdam, Beurs van Berlage – aanvang: 15:00u.
- [Tollens Ensemble](#) – Concert in het teken van de naderende kerst. Op het programma: Arthur Honegger - *Prelude, Arioso en Fughetta op de naam BACH*, H 81. Johan Sebastiaan Bach - *Jauchzet Gott in allen Landen*; BWV 51 voor sopraan, trompet en strijkers. Solisten: Nienke Otten - sopraan; Anne Oelers - trompet; m.m.v. Ton van Eck - klavecimbel. Benjamin Britten - *Simple Symphony*. Arcangelo Corelli - *Concerto grosso opus 6 no. 8; Concerto fatto per la notte di natale*
9 december, Rijswijk, Oude Kerk – aanvang: 15:00u.

FASO-Nieuwsbrief

QR-code
www.fasobib.nl

Kopij FASO-Nieuwsbrief

Lever uw bijdrage!

Kopij voor de volgende nieuwsbrief kunt u **uiterlijk 26 januari 2013** sturen naar: ✉ redactie@fasobib.nl

De deadlines en verschijningsdata van de FASO-Nieuwsbrief voor de komende maanden zijn weergegeven in onderstaande tabel:

	Deadline	Verschijningsdatum
2013-1	26 januari	9 februari
2013-2	9 maart	23 maart
2013-3	20 april	5 mei
2013-4	1 juni	15 juni

